

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pati est Hominis Inevitabile Fatum

Neissen, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1721

Crux Mulieris adulteræ, Joan. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49134](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49134)

CRUX

Mulieris adulteræ Joan. 8.

ERat dies festus Judæorum Scenopægia: ad quem Jesus ex Galilæâ in Judæam, non manifestè [quia quærebant Judæi eum interficere] sed quasi in occulto ascendebat. Judæi primo statim festi die sollicitè quærebant, ubi est ille? & murmur multum erat in turbâ de eo: quidam enim dicebant, quia bonus est: alii autem dicebant non, sed seducit turbas. In novissimo autem magno festivitatis die ascendit Jesus in templum, & omnis populus venit ad eum, & sedens docebat eos. Et ecce scribæ & Pharisei, illi ipsi, qui sanguinem ejus fricabant. Fastuosè ingrediuntur, tanquam rem magnam præstituri, & adducunt mulierem in adulterio deprehensam, & statuerunt eam in medio, & dicunt ei: Magister? notemus quæso fucata versi pellium verba: jam nunc Magistrum compellant; quem pau-

*A phari-
sæis adu-
citur a-
dultera.*

paulò ante seductorem blasphemaverant : indagando , ubi est ille , qui seducit turbas ? in quem , qui crediderant , maledicti condemnabantur : quem heri negaverant literas scire , cum non didicerit ; eum hodie Magistrum creati adulterini promotores. Juvat porro audire , quid huic Magistro proponant ementiti subdoli que hi Academici. Magister , inquit , hæc mulier modò deprehensa est in adulterio : in lege autem Moyses mandavit nobis hujusmodi lapidare : tu ergo quid dicis ? hoc autem dicebant tentantes eum , ut possent accusare eum : persuasum habentes non posse hic Christum evadere cornutum dilemma ; quin aut in legem offendarit aut misericordiam suam solitam lædat , populumque commoveat , si condemnet. Ecquis suaviter adumbratus viperarum sibilus ? quàm hi religiosi legum observatores ! quàm vigilantes virtutum præsidēs ! quasi verò multum passa interiisset justitia , si mulieris hujus vindicta , post peractam festivitatem magnam fuisset dilata. Quid urgebat miseram exponere confertæ hominum

*Exquiri-
tur judi-
cium
Christi.*

multi-

multitudini? in medio templi? in sum-
 mâ festiuitate? si non insolens Pharisæ-
 orum ostentatio, & inquieta in Chri-
 stum rabies, ac viperina consilia, id ita
 tuassissent. Adeat interim confusa mu-
 lier, quò amplius seruiat malitioso ve-
 teratorum intentui, ignominiam eò
 graviolem, parum est; dummodo ex-
 ecrandus malevolorum finis, id est, po-
 puli in Christum invidia, infestum odi-
 um, & exitialis tandem ejusdem interi-
 tus obtineatur. Potissimum expecta-
 bant, ut pro suâ clementiâ Christus,
 adulteram absolvens, violaret legem;
 & judicia tribunalium everteret: undè
 intulissent: hostis es legis, decernis con-
 trà Moysen; imò contra eum, qui per
 Moysen legem dedit: reus es mortis,
 cum illa lapidandus. Hoc sentit Augu-
 stinus. Genuina horum idea exponitur
 Ezechielis 34. væ pastoribus! qui pa-
 scebant semetiplos: nonne greges à pa-
 storibus pascuntur? lac coniebatis, &
 lanis operiebamini: gregem autem meum
 non pascebatis: quod infirmum fuit, non
 consolidastis: & quod ægrotum, non
 sanastis: quod confractum est, non al-
 ligastis.

*Pastores
 se, non o-
 ves pas-
 centes.*

ligastis, & quod abjectum est, non reduxistis; & quod perierat, non quaesistis; sed cum austeritate imperabatis eis, & cum potentiâ. Qualem omninò experta est Phariseorum Judicum & Pastorum suorum imperandi austeritatem, & potentiae violentiam accusata mulier in hoc ter felix rea; quod impacta ipsi dica, ad æquissimi judicis forum sit delata. Nacta est Jesum non tam rigidum judicem, quam patronum & advocatum faventem. Stat antè ipsum peccatrix desolata, contrita deflet piaculum admissum, bene est: sed cur non procumbit ut Magdalena lacrymans ad pedes Salvatoris sui? ignoscamus; nescit mœrore obruta, confusione turbata, oblita sui, quid agatur, quidve agendum.

Jesus digito scribit in terram

Perseverant Pharisei interrogantes Magistrum suum, qui mox ostendit nosce se literas, ipsisque inspectantibus veros quosdam, sed invisos formabit characteres, ludum aperit proclamatus doctor; in Diatribam deducit hoc suos pennigeru factionis scholasticos. Iesus inclinans se deorsùm, digito scribebat in

in terram: quod dum malè haberet scribas, ipsique suspectas tenerent exaratas notas, moræ impatientes urgebant responsum: erexit se itaque Iesus & dixit eis: qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat: & iterum se inclinans scribebat in terram, & iustitiam servans, & à mansuetudine non recedens. Quemadmodum Apostoli unâ linguâ ab omni hominum natione sunt vernaculâ singulorum loqui: ita hic Christus formasse fertur characteres, qui inspecti sua singulis peccata partitè repræsentâriat. Ita sentit S. Hieronymus lib. 2. contrâ Pelagianum. D. Ambrosius Epistolâ 79. censet inter alia scriptum fuisse: testucam, quæ in oculo Fratris tui est, vides: trabem verò, quæ in oculo tuo est, non vides.

Audientes autem videntesque hæc; unus post unum exhibant: incipientes à senioribus, & remansit solus IESUS & Mulier in medio stans. Quam impetuoso tumultu in templum irruerant, versutam machinam fallaciamq;

in

*Subdu-
cunt se
omnes ex
templo.*

in Jesum intendentes, tam nunc suspenso gradu & naso, furtivè egrediuntur, captæ in astu vulpes: unico digito in terram scribente ejiciuntur omnes, submissa hæc tenuis vox; qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidè mittat; conticescere fecit blaterones importunos, vafros Syncophantas, conscientiam redargutos. O fortunata mulierem! quæ desertâ ab actoribus causâ, remanet sola, cum solo Jesu! stat, quid vetat dicere, quamvis adultera, sed corde contrita, comparatè ad infimulatores suos, profligatos Pharisæos, vitus in medio, gaudetque audientiam privatâ apud misericordiam miseria.

Absolvitur rea.

Erigens se Jesus dixit ei; mulier ubi sunt, qui te accusabant? nemo te condemnavit? quæ dixit, nemo Dominus dixit Jesus; *nec ego te condemnabo*; vade, & jam amplius noli peccare. D. Augustinus in psalm. 50. de adulterâ inquit: Moyses lapidat ut Judex; Christus indulget, ut Rex.

Quomodo? quàm læta? quali cumulata solatio? hæc egressa fuerit ex hoc ergastulo suo, quis exprimet? emittatur

ex templo indulgentiâ plenariâ dives;
jubilæo majori potita: quid sonant ista
verba; *Nec ego te condemnabo?* Verba
sunt nunquam sat æstimanda, benignis-
simus Dominus, in charitatem & mise-
ricordiam profusus scrutatus cor muli-
eris sincerè pœnitentis, commiseratio-
ne tactus, liberat eam omni metu, tam
præsenti, quàm futuro; asseritq; se eam
non solum nunc non condemnare, sed
nec condemnaturum unquam, asseve-
rat. O mulier! cliens Christi ter beata!
quid est hoc, quod tibi addicitur? Hic
Dominus ipsissimus ille est, qui ali-
quando venturus in nubibus judicabit
vivos & mortuos, apprehende, quid tibi
spondeat: *Nec ego te condemnabo;*
dum venero judicaturus cœlum & ter-
ram in potestate magnâ; non ego te
condemnabo. Jam desine tristari de in-
fortunio verè fortunato, quo depre-
hensa es in piaculo: salutaris tibi accidit
confusio: quam adisti in templo: opta-
ta jam cernitur calamitas, de quâ pro-
fecta est hæc securitas: *Nec ego te con-
demnabo.*

O

CRUX